

Medicinrådets
lægemiddelrekommandation
og behandlingsvejledning
vedrørende biologiske og
målrettede syntetiske
lægemidler til behandling
af colitis ulcerosa

Rek

Om Medicinrådet

Medicinrådet er et uafhængigt råd etableret af Danske Regioner.

Medicinrådet udarbejder fælles regionale behandlingsvejledninger. Behandlingsvejledningerne indeholder vurderinger af, hvilke lægemidler der er mest hensigtsmæssige at behandle patienter med inden for et terapiområde. De danner dermed grundlag for ensartet høj kvalitet for behandling af patienter på tværs af sygehuse og regioner. Medicinrådet angiver kliniske rækkefølger af de inkluderede lægemidler på baggrund af en redegørelse for evidensen for klinisk effekt og sikkerhed.

Om Medicinrådets lægemiddelrekommandation

Lægemiddelrekommandationen er Medicinrådets prioriterede liste for brugen af lægemidler, når både de kliniske og økonomiske aspekter er sammenvæjet. Medicinrådets lægemiddelrekommandation er udgivet sammen med Medicinrådets behandlingsvejledning.

Se *Metodehåndbog for Medicinrådets vurdering af flere lægemidler inden for samme terapiområde* for yderligere information. Du finder denne på Medicinrådets hjemmeside under siden Metoder.

Fremkommer der nye og væsentlige oplysninger af betydning for behandlingsvejledningens indhold, kan Medicinrådet tage den op til fornyet behandling. Det samme gælder, hvis der er begået væsentlige fejl i forbindelse med sagsbehandlingen.

Dokumentoplysninger	
Godkendelsesdato	22. november 2022
Ikrafttrædelsesdato	22. november 2022
Dokumentnummer	131224
Versionsnummer	1.4

© Medicinrådet, 2022
Publikationen kan frit refereres
med tydelig kildeangivelse.

Sprog: dansk
Format: pdf
Udgivet af Medicinrådet, 24. november 2022

Medicinrådets lægemiddelrekommandation vedrørende biologiske og målrettede syntetiske lægemidler til behandling af colitis ulcerosa

Formål

Medicinrådets lægemiddelrekommandation angiver, på baggrund af Medicinrådets behandlingsvejledning vedrørende biologiske og syntetiske lægemidler til behandling af colitis ulcerosa, hvilke specifikke lægemidler, det er mest hensigtsmæssigt at anvende. Klinisk ligestillede lægemidler er prioriteret ud fra deres totalomkostninger ved behandling i 18 måneder.

Patienter med moderat til svær colitis ulcerosa, der ikke tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL)

Patienter, som udelukkende har modtaget konventionel medicinsk behandling, der omfatter behandling med 5-aminosalicylsyre, kortikosteroider, azathioprin eller 6-mercaptopurin, betegnes som naive ift. behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL).

Medicinrådet vurderer, at der for BMSL-naive patienter ikke er klinisk betydende forskelle ved behandling med golimumab, infliximab og vedolizumab (i.v. og s.c.). Medicinrådet betragter lægemidlerne som klinisk ligestillede, og alle som mulige førstevalg til behandling af colitis ulcerosa.

Medicinrådet vurderer, at adalimumab og ustekinumab ikke kan klinisk ligestilles med de ovenstående lægemidler. Medicinrådet anbefaler derfor kun at anvende adalimumab og ustekinumab, hvis det ikke er muligt at anvende mindst ét af de ligestillede førstevalg.

Medicinrådet vurderer, at tofacitinib er forbundet med flere ulemper i form af alvorlige bivirkninger end de øvrige lægemidler. Derfor anbefaler Medicinrådet, at tofacitinib kun anvendes i særlige tilfælde.

I lægemiddelrekommandationen er de ligestillede lægemidler rangeret efter omkostninger ved brug af lægemidlerne.

Tabel 1. Medicinrådets lægemiddelrekommandation vedrørende patienter med moderat til svær colitis ulcerosa, der ikke tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL)

Prioriteret anvendelse	Præparatnavn (lægemiddelnavn)	Dosering og dispenseringsform
Anvend som 1. valg til 70 % af patienterne*	Zessly (infliximab)	Induktionsdosis: I.v. 5 mg/kg uge 0, 2 og 6. Vedligeholdelsesdosis: I.v. 5 mg/kg hver 8. uge.
2. valg	Simponi Abacus (golimumab)	Induktionsdosis: S.c. 200 mg uge 0, s.c. 100 mg uge 2. Vedligeholdelsesdosis: S.c. 50 mg (< 80 kg); s.c. 100 mg (≥ 80 kg) hver 4. uge.
3. valg	Entyvio (s.c.)** (vedolizumab)	Induktionsbehandling: I.v. 300 mg uge 0 og 2. Vedligeholdelsesbehandling: S.c. 108 mg uge 6, og herefter s.c. 108 mg hver 2. uge.
4. valg	Entyvio (i.v.) (vedolizumab)	Induktionsdosis: I.v. 300 mg uge 0, 2 og 6. Vedligeholdelsesdosis: I.v. 300 mg hver 8. uge.
5. valg Overvej	Hyrimoz (adalimumab)	Induktionsdosis: S.c. 160 mg uge 0, s.c. 80 mg uge 2. Vedligeholdelsesdosis: S.c. 40 mg hver 2. uge.
6. valg	Stelara (ustekinumab)	Induktionsdosis: I.v. 260 mg (≤ 55 kg); i.v. 390 mg (55- 85 kg) og i.v. 520 mg (≥ 85 kg). Vedligeholdelsesdosis: S.c. 90 mg i uge 8 og herefter hver 12. uge.
7. valg Anvend ikke rutinemæssigt	Xeljanz (tofacitinib)	Induktionsdosis: En tablet a 10 mg to gange dagligt i 8 uger. Vedligeholdelsesdosis: En tablet a 5 mg to gange dagligt.

*Procentsatsen beskriver den andel af populationen, der som minimum bør begynde behandling med det pågældende lægemiddel.

**Ved subkutan behandling gives induktionsbehandlingen på 300 mg i uge 0 og 2 intravenøst.

Lægemiddelrekommandationen er kun gældende for nye patienter, og patienter, der allerede er i behandling med BMSL, skal således ikke skifte behandling.

Patienter med moderat til svær colitis ulcerosa, der tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL)

Patienter, som tidligere har modtaget behandling med et eller flere biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL), betegnes som BMSL-erfarne.

Medicinrådet vurderer, at der for BMSL-erfarne patienter ikke er klinisk betydende forskelle ved behandling med adalimumab, golimumab, infliximab, ustekinumab og vedolizumab (i.v. og s.c.). Medicinrådet betragter derfor lægemidlerne som klinisk ligestillede, og alle som mulige førstevalg til behandling af colitis ulcerosa.

Medicinrådet vurderer, at tofacitinib er forbundet med flere ulemper i form af alvorlige bivirkninger end de øvrige lægemidler. Derfor anbefaler Medicinrådet, at tofacitinib kun anvendes, hvis det ikke er muligt at anvende mindst ét af de ligestillede førstevalg.

I lægemiddelrekommandationen er de ligestillede lægemidler rangeret efter omkostninger ved brug af lægemidlerne.

Tabel 2. Medicinrådets lægemiddelrekommandation vedrørende patienter med moderat til svær colitis ulcerosa, der tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL)

Prioriteret anvendelse	Præparatnavn (lægemiddelnavn)	Dosering og dispenseringsform
Anvend som 1. valg til 70 % af patienterne*	Hyrimoz (adalimumab)	Induktionsdosis: S.c. 160 mg uge 0, s.c. 80 mg uge 2. Vedligeholdelsesdosis: S.c. 40 mg hver 2. uge.
2. valg**	Zessly (infliximab)	Induktionsdosis: I.v. 5 mg/kg uge 0, 2 og 6. Vedligeholdelsesdosis: I.v. 5 mg/kg hver 8. uge.
3. valg	Stelara (ustekinumab)	Induktionsdosis: I.v. 260 mg (≤ 55 kg); i.v. 390 mg (55- 85 kg) og i.v. 520 mg (≥ 85 kg). Vedligeholdelsesdosis: S.c. 90 mg i uge 8 og herefter hver 12. uge.
4. valg	Simponi Abacus (golimumab)	Induktionsdosis: S.c. 200 mg uge 0, s.c. 100 mg uge 2. Vedligeholdelsesdosis: S.c. 50 mg (< 80 kg); s.c. 100 mg (≥ 80 kg) hver 4. uge.
5. valg	Entyvio (s.c.)*** (vedolizumab)	Induktionsbehandling: I.v. 300 mg uge 0 og 2. Vedligeholdelsesbehandling: S.c. 108 mg uge 6, og herefter s.c. 108 mg hver 2. uge.
6. valg	Entyvio (i.v.) (vedolizumab)	Induktionsdosis: I.v. 300 mg uge 0, 2 og 6. Vedligeholdelsesdosis: I.v. 300 mg hver 8. uge.

Prioriteret anvendelse	Præparatnavn (lægemiddelnavn)	Dosering og dispenseringsform
7. valg Overvej	Xeljanz (tofacitinib)	Induktionsdosis: En tablet a 10 mg to gange dagligt i 8 uger. Vedligeholdelsesdosis: En tablet a 5 mg to gange dagligt.

*Procentsatsen beskriver den andel af populationen, der som minimum bør begynde behandling med det pågældende lægemiddel.

**Ved primært svigt (efter induktionsbehandling) vælges lægemiddel med anden virkningsmekanisme. Ved sekundært svigt, hvorved forstås tab af effekt, efter der initialt er opnået god behandlingsrespons, kan lægemiddel med tilsvarende virkningsmekanisme anvendes.

***Ved subkutan behandling gives induktionsbehandlingen på 300 mg i uge 0 og 2 intravenøst.

Lægemiddelrekommandationen er kun gældende for nye patienter, og patienter, der allerede er i behandling med BMSL, skal således ikke skifte behandling.

Moderat til svær colitis ulcerosa hos børn og akut svær colitis ulcerosa

Medicinerådet har ikke foretaget en evidensgennemgang af lægemidler, der er godkendt til behandling af moderat til svær aktiv colitis ulcerosa hos børn eller til behandling af akut svær colitis ulcerosa i behandlingsvejledningen. Der henvises her til baggrundsnotatet fra RADS [1]. For børn med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa er der ikke udarbejdet en lægemiddelrekommandation.

For voksne med akut svær colitis ulcerosa anbefaler Medicinerådets infliximab, se tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Medicinerådets lægemiddelrekommandation vedrørende voksne patienter med akut svær colitis ulcerosa

Lægemiddel		
Anvend til mindst 90 % af populationen*	Zessly (infliximab)	Induktionsdosis: I.v. 5 mg/kg uge 0, 2 og 6. Vedligeholdelsesdosis: I.v. 5 mg/kg hver 8. uge.

*Procentsatsen beskriver den andel af populationen, der som minimum bør begynde behandling med lægemidlet.

Baggrunden for Medicinrådets kliniske rækkefølge af lægemidler

Baggrund for Medicinrådets kliniske rækkefølge vedrørende klinisk spørgsmål 1

Er der klinisk betydende forskelle mellem biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL) til behandling af BMSL-naive voksne patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa?

Vægtning af effekt og sikkerhed mellem lægemidlerne

Behandlingsvejledningens anbefalinger bygger på en vurdering af data og analyseresultater på fire effektmål:

- Klinisk remission efter induktionsbehandling (uge 6-8)
- Systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)
- Bivirkninger
- Mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)

Effektmålet livskvalitet kunne ikke vurderes. For hvert af de fire vurderede effektmål er lægemidlerne grupperet som vist i Tabel 4. Lægemidlerne inden for hver gruppe vurderes at være sammenlignelige hvad angår klinisk effekt eller bivirkninger.

Tabel 4. Gruppering af lægemidlerne for hvert af de fire effektmål vurderet hos voksne patienter, der ikke tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL-naive patienter) i klinisk spørgsmål 1. Lægemidlerne er listet i alfabetisk rækkefølge inden for hver gruppe

Gruppe	Effektmål			
	Klinisk remission efter induktionsbehandling (uge 6-8)	Systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)	Bivirkninger	Mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)
1	Golimumab	Infliximab	Adalimumab	Golimumab
	Infliximab		Golimumab	Infliximab
	Vedolizumab (i.v.)		Infliximab	Vedolizumab (i.v./s.c.)
			Ustekinumab	

Gruppe	Effektmål			
	Klinisk remission efter induktionsbehandling (uge 6-8)	Systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)	Bivirkninger	Mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)
	Vedolizumab (i.v./s.c.)			
2	Adalimumab	Adalimumab	Tofacitinib	Adalimumab
	Tofacitinib	Golimumab		Tofacitinib
	Ustekinumab	Tofacitinib		Ustekinumab
	Ustekinumab			
	Vedolizumab (i.v. og s.c.)			

Anvend:

Fagudvalget vurderer, at infliximab, golimumab og vedolizumab (i.v. og s.c.) udgør de bedste behandlingsalternativer til BMSL-naive patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa. Disse lægemidler kan betragtes som klinisk ligestillede og dermed mulige førstevalg.

Dette beror på, at der ved behandling med de tre lægemidler ses en statistisk signifikant og klinisk relevant forskel mellem andelen af patienter, der opnår klinisk remission efter induktionsbehandling sammenlignet med placebo. Ved behandling med infliximab, golimumab og vedolizumab ses derudover en klinisk relevant forskel i andelen af patienter, der opnår mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling sammenlignet med lægemidlerne angivet under "Overvej" og "Anvend ikke rutinemæssigt". Der ses en statistisk signifikant og klinisk relevant større andel af patienter, der opnår systemisk steroidfri remission i vedligeholdelsesbehandling med infliximab sammenlignet med placebo. Andelen af patienter, der opnår systemisk steroidfri remission i vedligeholdelsesbehandling med golimumab og vedolizumab, vurderes at være lavere og sammenlignelig med lægemidlerne angivet under "Overvej". Andelen af patienter, der oplever alvorlige uønskede hændelser under behandling med infliximab, golimumab og vedolizumab er lav, og bivirkningsprofilen for disse lægemidler vurderes at være sammenlignelige.

Overvej:

Adalimumab og ustekinumab vurderes at være klinisk ligestillede behandlingsalternativer, og disse lægemidler kan betragtes som mulige andetvalg til BMSL-naive patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa.

Dette beror på, at behandling med de to lægemidler er forbundet med en lavere andel af patienter, der opnår klinisk remission efter induktionsbehandling samt mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling sammenlignet med lægemidlerne angivet under "Anvend". Andelen af patienter, der opnår systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling med adalimumab og ustekinumab, vurderes at være sammenlignelig med lægemidlerne angivet under "Anvend". Andelen af patienter, der oplever alvorlige uønskede hændelser under behandling med adalimumab og ustekinumab er lav, og bivirkningsprofilen for disse lægemidler vurderes at være sammenlignelig med lægemidlerne angivet under "Anvend".

Anvend ikke rutinemæssigt:

Fagudvalget vurderer, at tofacitinib ikke bør anvendes rutinemæssigt til behandling af BMSL-naive patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa. Ud fra andelen af patienter, der opnår klinisk remission efter induktionsbehandling samt systemisk steroidfri remission og mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling, vurderes den kliniske effekt af tofacitinib at være sammenlignelig med lægemidlerne angivet under "Overvej". Dog vurderer fagudvalget, at tofacitinib har en mere alvorlig bivirkningsprofil end lægemidlerne angivet under "Anvend" og "Overvej", idet tofacitinib er forbundet med øget risiko for blodpropper og venetromboser.

Evidensens kvalitet

Evidensens kvalitet er vurderet til at være lav.

Andre overvejelser

Fagudvalget har i deres vurdering af lægemidlerne lagt stor vægt på vedvarende effektiv behandling og få bivirkninger. Patienters præferencer vedrørende administrationsmåde, -interval og behandlingssted kan indgå i overvejelserne vedrørende valg af præparat. Dog påvirker disse forhold ikke ligestillingen af lægemidlerne.

Baggrund for Medicinrådets kliniske rækkefølge vedrørende klinisk spørgsmål 2

Er der klinisk betydende forskelle mellem biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL) til behandling af BMSL-erfarne voksne patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa?

Vægtning af effekt og sikkerhed mellem lægemidlerne

Behandlingsvejledningens anbefalinger bygger på en vurdering af data og analyseresultater på fire effektmål:

- Klinisk remission efter induktionsbehandling (uge 6-8)
- Systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)

- Bivirkninger
- Mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52). Effektmålet livskvalitet kunne ikke vurderes.

For hvert af de fire vurderede effektmål er lægemidlerne grupperet som vist i Tabel 5. Lægemidlerne inden for hver gruppe vurderes at være sammenlignelige, hvad angår klinisk effekt eller bivirkninger.

Tabel 5. Gruppering af lægemidlerne for hvert af de fire effektmål vurderet hos voksne patienter, der tidligere har modtaget behandling med biologiske og målrettede syntetiske lægemidler (BMSL-erfarne patienter) i klinisk spørgsmål 2. Lægemidlerne er listet i alfabetisk rækkefølge inden for hver gruppe

Gruppe	Effektmål			
	Klinisk remission efter induktionsbehandling (uge 6-8)*	Systemisk steroidfri remission ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)*	Bivirkninger	Mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling (uge 52)*
1	Tofacitinib	Adalimumab	Adalimumab	Vedolizumab (i.v./s.c.)
	Ustekinumab	Tofacitinib	Golimumab	
		Ustekinumab	Infliximab	
		Vedolizumab (i.v. og s.c.)	Ustekinumab	
			Vedolizumab (i.v./s.c.)	
2	Adalimumab		Tofacitinib	Adalimumab
	Vedolizumab (i.v.)			Tofacitinib
				Ustekinumab

*For dette effektmål kunne golimumab og infliximab ikke vurderes.

Anvend:

Fagudvalget vurderer, at adalimumab, infliximab, golimumab, vedolizumab (i.v. og s.c.) og ustekinumab udgør de bedste behandlingsalternativer til BMSL-erfarne patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa. Disse kan betragtes som klinisk ligestillede og dermed mulige førstevalg. Fagudvalget lægger vægt på, at der for adalimumab, ustekinumab og vedolizumab ses sammenlignelig klinisk effekt vurderet ift. systemisk steroidfri remission, og bivirkningsprofilerne for disse lægemidler vurderes at være sammenlignelige. Ved behandling med ustekinumab ses en statistisk signifikant og klinisk relevant større andel af patienter, der opnår klinisk remission efter induktionsbehandling sammenlignet med adalimumab og vedolizumab. Derudover ses der ved behandling med vedolizumab en statistisk signifikant og klinisk relevant større andel af patienter, der opnår mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling sammenlignet med ustekinumab. For golimumab og infliximab er der i litteraturgennemgangen kun fundet studier for patienter, der har modtaget anden behandling end TNF-alfa (ikke-biologiske lægemidler). Baseret på klinisk erfaring med lægemidlerne vurderer fagudvalget dog, at den kliniske effekt og bivirkningsprofilen for golimumab og infliximab er sammenlignelig med klinisk effekt og bivirkningsprofilerne for adalimumab, ustekinumab og vedolizumab. Fagudvalget finder derfor, at golimumab og infliximab kan anvendes til BMSL-erfarne patienter og til patienter med svigt af anden BSML.

Overvej:

Fagudvalget vurderer, at tofacitinib kan anvendes til BMSL-erfarne patienter med moderat til svær aktiv colitis ulcerosa. Dog vægter fagudvalget, at tofacitinib har en mere alvorlig bivirkningsprofil end de øvrige lægemidler, idet lægemidlet er forbundet med øget risiko for blodpropper og venetromboser. Den kliniske effekt af tofacitinib vurderet ved systemisk steroidfri remission er sammenlignelig med effekten af lægemidlerne angivet under "Anvend". Andelen af patienter, der opnår klinisk remission efter induktionsbehandling med tofacitinib og ustekinumab, vurderes at være sammenlignelig. Ved behandling med tofacitinib opnår en statistisk signifikant og klinisk relevant større andel af patienter klinisk remission efter induktionsbehandling sammenlignet med adalimumab og vedolizumab. Andelen af patienter, der opnår mukosal heling ved vedligeholdelsesbehandling, vurderes at være sammenlignelig med adalimumab og ustekinumab.

Evidensens kvalitet

Evidensens kvalitet er vurderet til at være meget lav.

Andre overvejelser

Fagudvalget har i deres vurdering af lægemidlerne lagt stor vægt på vedvarende effektiv behandling og få bivirkninger. Patienters præferencer vedrørende administrationsmåde, -interval og behandlingssted kan indgå i overvejelserne vedrørende valg af præparat. Dog påvirker disse forhold ikke ligestillingen af lægemidlerne.

Øvrige forhold

Initiering af behandling

BMSL-behandling kan initieres ved kronisk aktiv colitis ulcerosa, som ikke kan bringes i remission, som recidiverer under aftrapning af steroidbehandling, eller som ikke kan holdes i remission med immunosuppressiv behandling, og hvor kirurgi ikke foretrækkes.

Endoskopisk vurdering (ileokoloskopi/sigmoideoskopi) anbefales mhp. at fastlægge sværhedsgrad af inflammation samt mulige komplikationer hos patienterne, som har svigt af konventionel behandling.

For patienter med andre autoimmune lidelser bør prioritering af lægemiddelvalg tage udgangspunkt i patientens samlede sygdomsbillede og de mulige lægemidlers effekt på disse.

Skift

Generelle forhold vedrørende skift af BMSL-behandling:

- Hvis en given BMSL-behandling ikke giver effekt ved induktionsbehandling, bør overvejes ændring i behandling, skift til anden BMSL-behandling eller vurdering mhp. kirurgisk intervention.
- Ved primær svigt (dvs. manglende effekt af induktionsbehandling) vælges lægemiddel med anden virkningsmekanisme.
- Ved sekundær svigt (dvs. tab af effekt efter initielt behandlingsrespons) kan lægemiddel med tilsvarende virkningsmekanisme anvendes.

For kronisk aktiv colitis ulcerosa gælder desuden følgende forhold:

- Ved komplet respons efter induktionsbehandling revurderes behandlingsbehov, med henblik på fortsat behandling eller ophør med BMSL-behandling.
- Ved partiel respons beror beslutning om fortsat behandling på en samlet og individuel vurdering, der inkluderer effekt af tidligere behandling, sygdommens sværhedsgrad samt patientønske.
- Ved manglende respons eller forværring kan behandling med BMSL ophøre og skift til anden BMSL-behandling overvejes, og patienten må informeres om mulighed for operation.

Seponering

Under vedligeholdelsesbehandling af kronisk aktiv colitis ulcerosa bør vurdering af behandlingseffekt foretages minimum hver 26./52. uge. Hvis sygdommen er i længerevarende remission, kan BMSL-behandling ophøre under fortsat monitorering af sygdomsaktiviteten. Langvarig klinisk/biomarkørmæssig remission samt eventuelt endoskopisk/histologisk fravær af inflammation synes at være en forudsætning for, at patienten kan forblive i remission uden behandling.

Ved fortsat inaktiv sygdom fortsætter patienten uden BMSL-behandling. Ved recidiv efter ophør af vedligeholdelsesbehandling kan behandlingen genoptages, eller kirurgi kan tilbydes.

Patientspecifikke forhold kan indicere behandling i en længerevarende periode. Genoptagelse af anti-TNF-behandling efter en længere pause er ikke ledsaget af tab af effekt eller øget hyppighed af bivirkninger.

Interval- og dosisjustering

Effekten af BMSL aftager hos ca. hver 3. patient, og det gælder især for BMSL-erfarne patienter. Systematisk litteraturreview af real-life data tyder på, at både øgning af dosis og nedsættelse af intervallet mellem doser har god klinisk effekt.

Monitorering af effekt og bivirkninger for de udvalgte lægemidler

Effekt af behandling og bivirkninger vurderes som minimum hver 3. måned. STRIDE-kriterierne kan anvendes mhp. vurdering af effekt af behandling. Det kombinerede (klinisk- og patientrapporterede) behandlingsmål er:

- Ophør af blod pr. rektum og normalisering af afføringsmønster – og endoskopisk remission ved endoskopi (sigmoideoskopi/koloskopi).

Behandlingseffekt vurderes på baggrund af symptomer, kliniske markører og biokemi.

Ved hver infusion/udlevering/injektion af et BMSL bør eventuelle bivirkninger registreres.

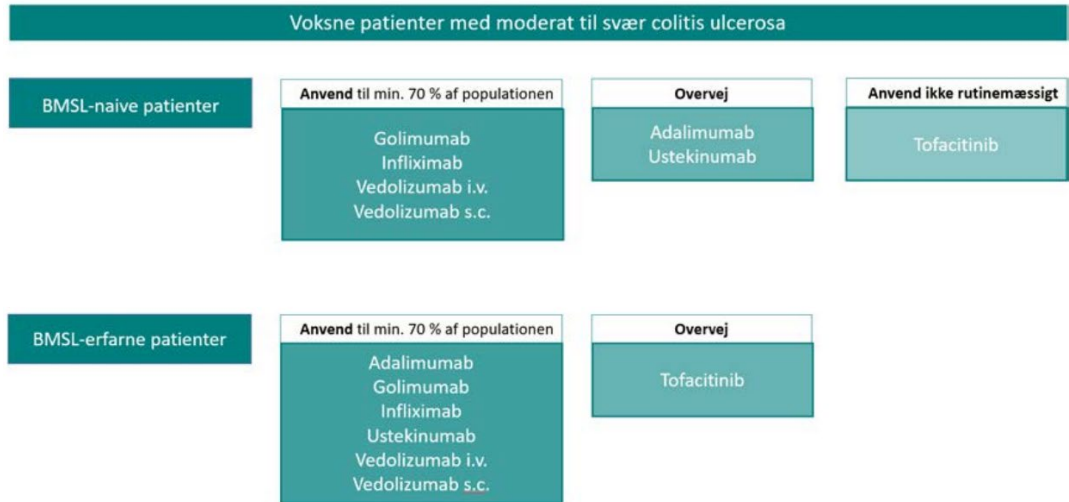
Terapeutisk drug monitorering (TDM)

I den daglige klinik justeres dosis eller dosisinterval af BMSL ud fra effekt, dvs. klinisk, paraklinisk og billedagnostik inklusive endoskopier. I flere artikler er foreslået et "terapeutisk niveau" for flere af præparaterne, men hvorvidt dalværdien blot er en prognostisk parameter, eller om behandlingseffekten faktisk vil kunne forbedres ved en optimering af koncentrationen, er ikke afklaret. Proaktiv TDM kan derfor ikke anbefales uden for kliniske forsøg.

Måling af antidrug-antibody (ADA) kan for nærværende ikke anbefales anvendt til klinisk beslutningstagen.

Behandlingsalgoritme

Lægemidlerne inden for hver gruppe er angivet i alfabetisk rækkefølge. BMSL: biologiske og målrettede syntetiske lægemidler; i.v.: intravenøs; s.c.: subkutan.

Referencer

1. RADS. Baggrundsnotat for dyre lægemidler til behandling af kroniske inflammatoriske tarmsygdomme. 2017.

Sammensætning af fagudvalg og kontaktinformation til Medicinrådet

Se Medicinrådets behandlingsvejledning vedrørende biologiske og syntetiske lægemidler til behandling af colitis ulcerosa.

Versionslog

Versionslog

Version	Dato	Ændring
1.4	22. november 2022	7. valg i Tabel 2 er tilrettet, så der står "Overvej" i modsætning til tidligere version, hvor der stod "anvend ikke rutinemæssigt".
1.3	17. november 2022	Opdateret på baggrund af nyt Amgros-udbud. Ingen ændring i rækkefølgen for lægemidlerne.
1.2	5. januar 2022	Rekommandationer er opdateret på baggrund af nyt Amgros-udbud. Amgevita (adalimumab) er erstattet med Hyrimoz (adalimumab).
1.1	28. september 2021	For BMSL-erfarne patienter er der i afsnittet på side 4 tilføjet ustekinumab, så det fremgår, at der ikke er klinisk betydende forskelle mellem adalimumab, golimumab, infliximab, ustekinumab og vedolizumab (i.v. og s.c.).
1.0	31. august 2021	Godkendt af Medicinrådet.

Medicinrådets sekretariat

Medicinrådet Dampfærgevej 21-23, 3. sal
2100 København Ø

+ 45 70 10 36 00

medicinraadet@medicinraadet.dk

www.medicinraadet.dk